

Den af Krigsministeriet fulgte Fremgangsmaade med Hensyn til Bygninger, som fandtes paa de til Expropriation udsete Grunde, har nu været den, at man har ladet expropriere (altsaa mod Erstatning borttage) alle Bygninger eller Bygningsdele, for hvilke lovlig Hjemmel kunde paavises, og hvis Reverser, forsaavidt saadanne fandtes, vare knyttede til „Fæstningens Forsvar“, „Befæstningsvæsenets Forlangende“, eller Eignende, hvorimod man har forlangt borttaget uden Erstatning alle Bygninger, hvis Hjemmel ikke kunde paavises, eller som vare behæftede med Reverser om Borttagelse uden Vederlag, „naar det af Militaeretaten forlanges“.

Med Hensyn til Bedømmelsen af denne Fremgangsmaade har Udvalget deelt sig. — Fleertallet mener, at den brugte Fremgangsmaade maa billiges saavel i retlig Henseende, da nemlig Expropriation kun skal anvendes, hvor Lovens almindelige Midler ikke strække til, som i constitutionel Henseende, da en Minister ved Gjennemførelsen af en Lov ikke bør paadrage Statskassen Udgifter, der uden Skade for Lovens Diemed kunne undgaaes, som ogsaa i reent praktisk Henseende, da der dog i intet Tilfælde kunde have været Tale om at give Erstatning for alle uhjemlede eller med ubetingede Reverser behæftede Bygninger, og Foretagelsen af en Adskillelse mellem dem i Henseende til Erstatning uden Tvivl vilde have ført til de allerstørste Vanskeligheder. — Mindretallet (Wille, G. Hansen og Madsen) gjør derimod følgende Betragtning gjældende: At de Grundeiere, som uden Tilladelse have opført eller forandret Bygninger indenfor Demarcationslinien, maae uden Vederlag rydde disse bort, saafremt de ligge i Veien for nye Anlæg, og ellers arrangere sig med Staten paa den i Loven af 6te Juli 1867 anviste Maade, kan, naar man vil holde sig til Bogstaven, retfærdiggjøres med, at de have tilfidesat den bestaaende Lovgivning og maae tage Skade for Hjemgjæld. Man bør kun ikke overalt forudsætte, at Loven har været overtraadt, fordi selve Hjemlen ikke lader sig paavise, thi i Tidernes Løb og ved Skifte af Eier kunne saadanne Bevistlig-

heder, der ofte kun bestode i Paategning paa Planer, og over hvilke der ikke i de militære Archiver findes Registre, let være bortkomne. Det har fra militære Myndigheders Side været foreslaaet at erkjende en Hjemmel ved Hævd for slige Bygninger, og, selv om dette senere er opgivet, saa synes der dog at være Grund til at formode, at Bygninger, som nu i mange Aar have ligget upaatalte, oprindelig have havt Tilladelse, og den militære Administration reiser en Anklage imod sig selv for slapt og usforsvarligt Tilfyn ved nu at betegne som uhjemlede mange Bygninger, som have faaet Lov til at staae usforstyrrede paa en Tid, da Fæstningens Tarv stillede Fordringer, der nu ikke længere have Betydning. Hvad dernæst angaaer de Bygninger, som kunne paavise Hjemmel, men ere behæftede med Reverser til Bortrydning, „naar det af Militaeretaten forlanges“, synes det ikke at være stemmende med Billighed at forlange dem borttagne uden Vederlag, fordi Grunden behøves til nye Bele og Gader. Det fremgaaer formeentlig af den foran givne Fremstilling af Reversernes Historie, at Krigsministeriet eller Ingenieurcorpset ikke har havt Beføjelse til egenmægtig at forandre Placat af 13de October 1824 og Lov af 6te Januar 1852 ved at indføre en ny Formel for Grundeierens Forpligtelse. Det fremgaaer tillige af hiin Fremstilling, at man i selve den Correspondance, hvorved den nye Formel bestemtes, har erkjendt Fæstningens Betryggelse for det Formaal, der skulde havees for Die („naar ovennævnte Bestemmelser sælges, maa Corpset ansee Kjøbenhavn's Fæstning tilstrækkelig betrygget mod, at Terrainet indenfor Demarcationslinien overfyldes med Bygninger“). Man har endvidere erkjendt, at de i Perioden fra 1810 til 1824 udstedte Reverser, der give „Fortificationsvæsenet“ Ret til at forlange Bortrydning, ikke nu kunne benyttes til at fordre Borttagelse uden Erstatning, og med hiint Udtryk maa dog Betegnelsen „Militær-Staten“ stilles ganske lige. De paagjældende Grundeieres Stilling er overfor Loven ganske den samme, og det er en Tilfældighed, som ikke bør gjøre Udslaget, om deres Revers er udstedt før eller efter det Tidspunkt, hvor Administrationen paa egen